

MANTLE ĆELIJSKI LIMFOM – UBICA DEĀIJEG LICA

Miljan Krstić^{1,2}, Slavica Stojnev^{1,2}, Ivan Petković^{3,4}

¹Univerzitetski klinički centar Niš, Centar za patologiju i patološku anatomiju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za patologiju, Niš, Srbija

³Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za onkologiju, Niš, Srbija

⁴Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za onkologiju, Niš, Srbija

Kontakt: Miljan Krstić
Bulevar dr Zorana Đinđića 48, 18000 Niš, Srbija
E-mail: krstic.miljan@gmail.com

Mantle ćelijski limfom (MCL) je poseban tip non-Hodgkinovog limfoma sa veoma agresivnim kliničkim ponašanjem. Uprkos blagoj, uniformnoj morfologiji, MCL je neizlečiva i smrtonosna bolest, iako je prepoznato nekoliko varijanti sa indolentnijim kliničkim tokom. Cilj ove studije je sveobuhvatna analiza patomorfoloških karakteristika MCL-a kod bolesnika iz jugoistočne Srbije i određivanje učestalosti ovog limfoma u našoj populaciji. Tokom petogodišnjeg perioda, dijagnoza MCL-a postavljena je u 47 slučajeva, što čini 10,3% svih novodijagnostikovanih limfoma u Centru za patologiju Univerzitetskog kliničkog centra Niš. Većina obolelih bili su muškarci (72,3%), a prosečna starost bolesnika, u trenutku postavljanja dijagnoze, bila je 66,1 godina. Ekstranodalna prezentacija bila je prisutna kod 61,7% obolelih. Svaki četvrti slučaj MCL-a dijagnostikovao je biopsijom koštane srži. Usna duplja i gastrointestinalni trakt podjednako su zastupljeni kao ekstranodalna dijagnostička lokacija, sa po 17%. MCL obuhvata širok spektar histoarhitektonskih obrazaca i citoloških varijanti, te dijagnostika zahteva imunohistohemijsku analizu ekspresije CyclinD1 i SOX11 gena za tačnu dijagnozu i diferencijaciju od drugih limfoidnih neoplazmi i reaktivnih i hiperplastičnih stanja. Morfološke varijante MCL-a mogu se lako pomešati sa potencijalno izlečivim ili indolentnim limfomima. Tačna i precizna dijagnoza MCL-a može poboljšati ishod bolesti blagovremenom primenom novih i obećavajućih strategija lečenja. Uloga patologa u pravilnom prepoznavanju i brzom dijagnozi MCL-a i određivanju njegovog podtipa, posebno u biopsijama sa ekstranodalnim lokacijama, uključujući endoskopske biopsije, može značajno doprineti dužem preživljavanju obolelih i boljem kliničkom ishodu bolesti.

Acta Medica Medianae 2022;61(1):23-29.

Ključne reči: mantle ćelijski limfom, dijagnoza, patologija, imunohistohemija, CyclinD1